

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817205446
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3817205446.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom Bratislava, ul. 29. augusta č. 8-10, IČO: 30807484, proti žalovanému: M. R., nar. XX.X.XXXX, bytom R., C. č. XXXX/X, zast. Mgr. Vladimírom Ľuptákom, advokátom so sídlom Prievidza, Nám. Slobody č. 10, o zaplatenie 12.750,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. novembra 2019, č.k. 15C/11/2017-249 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.089,47 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 52%.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca žalobou podanou 22.3.2017 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie 12.750,- eur na tom skutkovom základe, že žalovaný dňa 2.11.2014 okolo 1.44 hod. v Bojniciach pred ambulanciou centrálneho príjmu v NsP Prievidza v prítomnosti príslušníkov polície a pracovníkov RZP fyzicky napadol službukonajúcu lekárku MUDr. S. S., pričom ju kopol ľavou nohou do ľavej časti tváre. Na následky zranení bola dočasne PN od 2.11.2014 do 10.10.2015, pričom k poškodeniu jej zdravia došlo pri plnení pracovných úloh. Žalobca vyplatil po dobu dočasnej PN MUDr. S. S. nemocenské dávky vo výške 7271,40 eur, ďalej jej vyplatil úrazový príplatok 5478,60 eur. Ďalej poukázal na danosť priamej príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia a konaním žalovaného, k dĺžke PN. S poukazom na § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení uplatňuje náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania. Žalovaný v písomnom vyjadrení uviedol, že nepopiera svoje zavinenie, avšak spochybňuje opodstatnenie dĺžky trvania dočasnej PN a príčinnú súvislosť s pracovným úrazom, v znaleckom posudku MUDr. Dušana Gyüttmenta č. 10/2015 sa nespochybňuje možný vývoj úrazovej neurózy, všeobecné potiaže môžu pretrvávajúť mesiace, avšak táto skutočnosť nie je identická s dĺžkou PN, prípadne s finančným odškodnením. Odborní lekári sa vyjadrili k dĺžke PN v trvaní tri mesiace, poškodená zámerne predlžovala svoju práceneschopnosť.

3. Súd vykonal dokazovanie a zistil skutkový stav. Rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 3T/1072019 zo dňa 20.9.2016 bol žalovaný formou schválenej dohody o vine a treste uznaný vinným, že dňa 2.11.20174 v čase okolo 01.44 hodiny v Bojniciach, na ul. Nemocničnej č.2, okres Prievidza, pred

ambulanciou centrálného príjmu v NsP Prievidza, so sídlom v Bojniciach, v prítomnosti príslušníkov polície a pracovníkov RZP, fyzicky napadol poškodenú službukonajúcu lekárku MUDr. S. S., nar. XX.XX.XXXX, tak, že počas toho ako sedel na záchranárskom lehátku a ona k nemu pristúpila za účelom, aby ho ošetrila ako privezeného pacienta, tak ju nečakane kopol ľavou nohou do ľavej časti tváre, čím jej spôsobil zranenia - pomliaždenie vľavo s otrasom blanitého labyrintu, rovnovážneho ústrojenstva vnútorného ucha vľavo, podvrtnutie krčnej chrbtice a postkomočný syndróm, ktoré si vyžiadali ošetrovanie, liečenie a PN poškodenej, pričom závažným spôsobom ovplyvňovali jej obvyklý spôsob života v trvaní najmenej 42 dní. Skutok bol kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, žalovanému bol uložený úhrnný trest odňatia slobody s podmieneným dokladom v trvaní troch rokov a iné opatrenia. Poškodené subjekty boli odkázané so svojimi nárokmi na občianskoprávne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 20.9.2016. Podľa PN č. N236997 pracovná neschopnosť poškodenej MUDr. S. S. trvala od 2.11.2014 do 31.3.2016. Úraz poškodenej bol registrovaný ako pracovný úraz vzniknutý u zamestnávateľa Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach. Z potvrdenia o výške vyplatených dávok vyplýva, že poškodenej boli vyplatené dávky nemocenského za dobu od 12.11.2014 do 10.10.2015 vo výške 7271,40 eur. Potvrdením o výške vyplatených dávok z 19.1.2016 pobočka Prievidza SP potvrdzuje vyplatenie dávok úrazového poistenia vo forme úrazového príplatku od 2.11.2014 do 10.10.2015 vo výške 5478,60 eur. Zo znaleckého posudku znalca MUDr. Dušana Gyüttmenta č. 10/2015 zo dňa 25.2.2015, ktorý posudok bol vypracovaný pre účely trestného konania ČVS ORP 1398/PD - PD - 2014, vyplýva záver, že charakter zranenia poškodenej bol po chirurgickej stránke síce len ľahký, avšak zo súdneho hľadiska sa mohlo jednať z dôvodu vzniku poúrazových komplikácií s predĺžovaním potrebnej liečby a nevyhnutnej PN aj o úraz ťažký, a to z titulu možného vzniku dlhšej trvajúcej vážnejšej poruchy zdravia, nakoľko doba nevyhnutnej PN svojou dĺžkou podstatne presiahla dobu 6 týždňov. Poškodená rozsahom utrpela poranenia pomliaždenie tváre vľavo s otrasom blanitého labyrintu rovnovážneho ústrojenstva vnútorného ucha vľavo s prechodne krátkym poúrazovým znížením sluchu, podvrtnutie krčnej chrbtice s poúrazovým bolestivým CB krčnoramenným, CC krčnolebkovým a myofasciálnym syndrómom, v teréne jej chronických degeneratívnych zmien, preukázateľne existujúcich podľa CT a Mri už z predúrazovej doby - podstatne ale zhoršených predmetným zranením. Znalec sa ďalej vyjadroval k predpokladanej dobe liečenia a k dĺžke PN, pričom poukazoval na vyšetrenie a stanovisko neurológa MUDr. Burana, pričom PN trvá najmenej 20 týždňov a 2 dni, pričom pokračuje do nasledujúcej kontroly, znalec sa vyjadroval k objektívnej dobe liečby. Doplnkom k znaleckému posudku č. 10/2015 zo dňa 18.4.2016 znalec uviedol, že aktuálny zdravotný stav poškodenej s poukazom na príslušné lekárske správy môže byť v priamej príčinnej súvislosti s utrpeným zranením zo dňa 2.11.2014. K meritórnemu záveru je však potrebné psychiatrické vyšetrenie, ďalej sa znalec vyjadruje k dĺžke ovplyvnenia obvyklého spôsobu života, k ohrozeniu ktorých orgánov poškodenej došlo predmetným útokom. Zo správy MUDr. Lýdie Pinkovej, ošetrujúcej lekárky poškodenej MUDr. S. S., vyplýva popis priebehu liečenia poúrazového stavu poškodenej, v zdravotnej dokumentácii pred 2.11.2014 sa nenachádza žiadne ochorenie, ktoré by súviselo s danými obtiažami po úraze 2.11.2014. Zdravotný stav poškodenej vyžadoval danú PN a bol nepriaznivý v dôsledku uvedeného úrazu. V priebehu konania žalobca trval na podanej žalobe, upravil dĺžku PN, ktorá trvala až do 31.3.2016, pričom však nárok na regres nemocenských dávok si uplatňuje len do 10.10.2015. Poškodenej bol priznaný aj invalidný dôchodok od 11.10.2015. Nároky žalobcu sú v priamej príčinnej súvislosti s vyplatenými dávkami sociálneho poistenia a v súvislosti s konaním žalovaného. V písomnom vyjadrení z 12.10.2017 predkladá lekársku správu - posudok z 15.3.2016 o posúdení invalidity MUDr. S. S. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45% v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom (č.l. 79- 82 spisu), ďalej predkladá stanovisko MUDr. Jozefa Konečného k dĺžke a opodstatnenosti PN poškodenej (č.l. 83 spisu) a lekársku správu - posudok z 21.4.2017 o vykonaní kontrolnej lekárskej prehliadky (č.l. 77 -78 spisu). Dňa 30.1.2015 poškodená absolvovala vyšetrenie v neurologickej ambulancii MUDr. Martina Brázdika, pričom lekár odporučil kľudový a vertebropatický režim, rehabilitácie, analgeticko-myorelaxačnú a sedatívnu liečbu (správa č.l. 84 spisu). MUDr. Ivan Buran, PHD, neurológ Novopharm, s.r.o. Bratislava vyšetreniami z 24.3.2015 a 21.5.2015 potvrdil u poškodenej ľahšiu funkčnú léziu CNS a zároveň uviedol, že DPN poškodenej trvá (viď závery z vyšetrení z 30.9.2015 a 5.10.2015) (č.l. 85-88 spisu). Dňa 11.5.2015 absolvovala poškodená aj psychodiagnostické vyšetrenie, pričom v dôsledku organických zmien mozgu jej bolo zistené parciálne nerovnomerné kognitívne oslabenie (č.l. 89 spisu), taktiež zo správy psychológa PhDr. Nagajovej zo dňa 10.3.2017 sa neodporúča poškodenej vystavovať ju práci náročnej na rýchle rozhodovanie a stresové situácie a situáciám implikujúcim nedostatok spánku, či narušenie biorytmu (viď správa č.l. 90 spisu). Podľa žalobcu preto dĺžka PN od 2.11.2014 do 10.10.2015 bola v príčinnej

súvislosti s poškodením zdravia z 2.11.2014. Nie je dôvodná obrana žalovaného, že MUDr. Džubera sa mal vyjadrovať k dĺžke PN, pretože tento sa vyjadruje len k úrazu poškodeným stavcom chrbtice, pričom dĺžka DPN sa musí vzťahovať k všetkým úrazovým diagnózam, ani znalec MUDr. Dušan Gyűtment nemal v čase posudku všetky odborné vyšetrenia. V priebehu konania žalovaný tvrdil, že akceptovateľná dĺžka PN poškodenej je po dobu troch mesiacov, predĺžovanie PN bolo špekulatívne. Spochybnil, že by poškodená mohla mať neurologické, psychologické a psychiatrické následky, ktoré by vyžiadali takú dlhú PN. Súd vypočul v priebehu konania znalca MUDr. Dušana Gyűtmenta, ktorý podával znalecký posudok pre účely trestnoprávneho konania. Znalec uviedol, že u poškodenej boli hneď vykonané RTG snímky krčnej chrbtice, CT a aj magnetická rezonancia s prítomnosťou typických degeneratívnych zmien na telách stavcov, na platničkách medzistavcových, dokonca boli popisované aj vysunutie medzistavcovej platničky, neskôr kvalifikované ako chronické degeneratívne zmeny. I napriek tomu, že poškodená nebola v minulosti liečená na krčnú chrbticu, tieto degeneratívne ochorenia mohli prebiehať skryte, bez príznakov latentne a nemuseli vyžadovať liečbu. Predmetným zranením však mohlo dôjsť minimálne k prechodnému podstatnému zhoršeniu, k akcentácii týchto príznakov chronických zmien krčnej chrbtice, čo však neodôvodňovalo vedenie PN dlhšej ako stanovili jednotliví odborníci. Ako znalec v čase podávania znaleckého posudku akceptoval stanovenie diagnózy a PN odborníkom neurológom, ďalšiu dokumentáciu nemal k dispozícii, preto doporučoval aj psychiatrické a psychologické vyšetrenie. Bolo pritom vykonané len psychologické vyšetrenie bez možnosti určenia doby PN. K dĺžke opodstatnenej PN sa mohol vyjadriť len neurológ. Znalec vo všeobecnosti konštatoval, že z medicínskeho hľadiska postkomočné ťažkosti môžu pretrvávať dlhodobo, mesiace, roky a aj do konca života, avšak táto doba pretrvávania ťažkostí nie je zhodná s dobou PN. Súd pre účely znaleckého dokazovania zabezpečil výpis z účtu poisťovne MUDr. S. S. od zdravotnej poisťovne Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., a to za obdobie od 2.11.2014 do 10.10.2015 (č.l. 114-131 spisu). Súd následne nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie neurológia a znaleckou úlohou poveril znaleckú organizáciu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. Bratislava, pričom išlo o vyjadrenie sa k celkovej výške PN poškodenej v príčinnej súvislosti s úrazom z 2.11.2014, k celkovej opodstatnenosti trvania PN aj v dôsledku postkomočného syndrómu a CC syndrómu následkom predmetného zranenia, teda či celá dĺžka PN bola v priamej príčinnej súvislosti s úrazom, alebo sa na jej dĺžke podieľali aj iné okolnosti. V priebehu konania žalobca podaním z 12.3.2019 rozšíril žalobu o zaplatenie ďalších 7.105,90 eur z titulu vyplateného invalidného dôchodku za dobu od 11.10.2015 do 31.8.2017. Poukázal na lekársky posudok z 15.3.2016 a následne kontrolnú lekársku prehliadku z 21.4.2017, pričom poškodená bola uznaná invalidnou na následky poškodenia zdravia úrazom z 2.11.2014 a bol jej priznaný invalidný dôchodok (viď lekárska správa a posudok z 15.3.2017 a 21.4.2017, potvrdenie z 5.10.2017, výzva žalovanému č. 1/2019, predžalobná upomienka z 15.2.2019 - listiny sú súčasťou náhradného obalu spisu č.l. 143 spisu). Súd rozhodol o pripustení zmeny žaloby uznesením sp. zn. 15C/11/2017 zo dňa 3.5.2019. Podľa žalobcu rozhodujúcim zdravotným postihnutím podľa lekárskeho odborného posudku k invalidite je úraz, ktorý spôsobil žalovaný, pričom ďalších 10% je všeobecné ochorenie nesúvisiace s úrazom. Následne žalobca zotrval na regresnej náhrade v časti vyplatených dôchodkových dávok v celom rozsahu, pretože na invalidite poškodenej aj v rozsahu 10% sa podieľali diagnózy vyvolané úrazom, ako vyplýva z predložených listín do spisu. Dňa 25.4.2019 bol podaný znalecký posudok znaleckou organizáciou č. 142/2019. Vzhľadom na výhrady žalovaného k znaleckému posudku (viď písomné vyjadrenie z 20.5.2019) a tvrdenie, že žalovaný nemôže zodpovedať za degeneratívne zmeny, ktoré sa prejavili aj v dĺžke PN, pričom je zrejme určité percentuálne zastúpenie na dĺžke PN, súd vypočul zástupcu znaleckej organizácie na pojednávaní.

4. Zhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania a berúc do úvahy citované ustanovenie zákona, súd dospel k právnomu záveru, že nárok žalobcu je v prevažnej časti dôvodný. V konaní nebolo sporné, že žalovaný ako tretia osoba v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zodpovedá za škodu Sociálnej poisťovne, ktorá jej vznikla výplatom dávok sociálneho poistenia, a to v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Zavinené protiprávne konanie okrem vylúču žalovaného mal súd preukázané rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 3T/107/2016 zo dňa 20.9.2016, ktorým bol žalovaný uznaný vinným z úmyselného trestného činu, a to zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Zo skutkovej vety výrokovej časti rozsudku vyplýva, že mal dňa 2.11.2014 fyzicky napadnúť poškodenú MUDr. S. S., pričom ju kopol ľavou nohou do ľavej časti tváre a spôsobil jej zranenie tváre a krčnej chrbtice. V konaní žalovaný nerozporoval svoju zodpovednosť za škodu, keď si je vedomý zavineného protiprávneho konania. Sporné tvrdenia sa týkali príčinnej súvislosti uplatnenej škody a zavineného konania žalovaného. Žalobca uplatnil v pôvodnej žalobe nárok na náhradu škody, ktorá mu

vznikla výplatou dávok nemocenského poškodenej MUDr. S. S. za dobu od 12.11.2014 do 10.10.2015, a to vo výške 7272,40 eur a výplatou dávok úrazového poistenia vo forme úrazového príplatku za obdobie od 2.11.2014 do 10.10.2015 v celkovej výške 5748,60 eur. Žalovaný výšku vyplatených dávok nerozporoval. Obrana žalovaného bola zameraná na tvrdenie, že dĺžka PN za obdobie od 12.11.2014 do 10.10.2015 je neopodstatnená, na dĺžke PN, resp. na práceneschopnosti ako takej, sa podieľali aj okolnosti, ktoré nemali pôvod v úraze, a to predovšetkým degeneratívne zmeny v oblasti krčnej chrbtici poškodenej. K dĺžke a opodstatnenosti PN sa vyjadroval najskôr znalec MUDr. Dušan Gyüttment v znaleckom posudku č. 10/2015, ktorý bol však vypracovaný pre trestnoprávne účely a posúdenie právnej kvalifikácie skutku, pričom v čase podávania posudku PN poškodenej ešte nebola ukončená. Tento znalec aj pri výsluchu pred súdom uviedol, že u poškodenej boli hneď vykonané RTG snímky krčnej chrbtice, CT a aj magnetická rezonancia s prítomnosťou typických degeneratívnych zmien na telách stavcov, na platničkách medzistavcových, dokonca boli popisované aj vysunutie medzistavcovej platničky, neskôr kvalifikované ako chronické degeneratívne zmeny. I napriek tomu, že poškodená nebola v minulosti liečená na krčnú chrbticu, tieto degeneratívne ochorenia mohli prebiehať skryte, bez príznakov latentne a nemuseli vyžadovať liečbu. Predmetným zranením však mohlo dôjsť minimálne k prechodnému podstatnému zhoršeniu, k akcentácii týchto príznakov chronických zmien krčnej chrbtice, čo však neodôvodňovalo vedenie PN dlhšej ako stanovili jednotliví odborníci. Ako znalec v čase podávania znaleckého posudku akceptoval stanovenie diagnózy a PN odborníkom neurológom, ďalšiu dokumentáciu nemal k dispozícii, preto doporučoval aj psychiatrické a psychologické vyšetrenie. Bolo pritom vykonané len psychologické vyšetrenie bez možnosti určenia doby PN. K dĺžke opodstatnenej PN sa mohol vyjadriť len neurológ. Znalec vo všeobecnosti konšatoval, že z medicínskeho hľadiska postkomočné ťažkosti môžu pretrvávať dlhodobo, mesiace, roky a aj do konca života, avšak táto doba pretrvávania ťažkostí nie je zhodná s dobou PN. Vzhľadom na tieto okolnosti, keďže ani výsluch znalca MUDr. Dušana Gyüttmenta neodstránil rozpory v rozdielnom výklade žalobcu a žalovaného k ním podávanému znaleckému posudku a aj vzhľadom na vyjadrenie znalca, že v čase podávania posudku bolo nevyhnutné posúdiť ďalšiu liečbu a tým aj PN neurológom, súd na návrh procesných strán nariadil vo veci znalecké dokazovanie zamerané na možné posúdenie, či sa na dĺžke PN podieľali aj iné ochorenia poškodenej neúrazového charakteru, ktoré mohli ovplyvniť dĺžku jej práceneschopnosti. Uvedená otázka bola podstatná pre posúdenie priamej príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním žalovaného /útok na poškodenú dňa 2.11.2014/ a vzniknutou škodou vo forme vyplatených dávok práve na základe PN poškodenej. Tak dávka nemocenského ako i úrazového príplatku počas PN mali svoj pôvod práve v samotnej práceneschopnosti. V znaleckom posudku znalecká organizácia konšatovala, že vzhľadom na vývoj zdravotného stavu poškodenej po úraze najmä rozvoj tzv. postkomočného syndrómu možno celkovú dokumentovanú dĺžku PN v trvaní cca 11 mesiacov hodnotiť ako preukázanú zdravotnou dokumentáciou a medicínsky opodstatnenú. Pred inkriminovaným úrazom mala MUDr. S. S. významne poškodenú krčnú chrbticu. Príznaky postkomočného syndrómu sa tak mohli prekryvať s príznakmi vyplývajúcimi z chronických neúrazových zmien krčnej chrbtice (rôzne neurologické ťažkosti s pocitom bolesti hlavy, krku či vyžarovaním bolesti krčnej chrbtice do končatín, iné neurologické ťažkosti a podobne). Úrazom zo dňa 2.11.2014 mohlo dôjsť k zhoršeniu už existujúcich ťažkostí. Ak by išlo o úraz, ktorý by zasiahol jedinca so zdravou chrbticou, doba PN a liečby by mohla byť samozrejme významne kratšia v trvaní rádovo dní až týždňov. Preexistujúce nálezy degeneratívnych zmien u poškodenej sa vplyvom úrazového deja zo dňa 2.11.2014 mohli stať klinicky manifestnými, nakoľko v zdravotnej dokumentácii pred obdobia úrazu neboli zaznamenané ťažkosti týkajúce sa chrbtice. Vedúcou diagnózou, ktorá podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie najviac ovplyvnila dĺžku PN bola postkomočný syndróm. Znalec MUDr. Norbert Moravanský PhD na pojednávaní uviedol, že z medicínskeho hľadiska neexistuje žiadny pomer matematického vyjadrenia, ktorý by mohol ohraničiť, do akej miery sa predchádzajúci zdravotný stav poškodenej mohol podieľať na celkových komplikáciách liečby a v priebehu liečby, ktorý vyústil do celkovej PN v trvaní 11 mesiacov. Úrazový dej u poškodenej zasiahol dva orgánové systémy, a to hlavu a krčnú chrbticu. Na hlave spôsobil najväčší následok, a to otras mozgu, ktorý vyústil do tzv. postkomočného syndrómu, čo je súbor príznakov, ktoré môžu predstavovať komplikáciu liečby. U poškodenej teda bolesť hlavy, celková únava, porucha v štiepateľnosti pamäti, ale aj iné. Druhým orgánovým systémom bola krčná chrbtica, konkrétne došlo k podvrtnutiu krčnej chrbtice, ktoré sa prejavovalo vyžarovaním bolesti do hlavy a do ramena - CB a CC syndróm. Krčná chrbtica vyžarovala po úraze na MR určité degeneratívne zmeny, t.j. zmeny neúrazovej povahy, išlo o zmeny chorobné. Prejav bolesti a vyžarovania bolesti do rúk a hlavy, mohli byť potenciovane a umocnené a vo zvýšenej miere sa prejavujúce práve aj preto, že poškodená mala pred úrazom poškodenú krčnú chrbticu. Otázka postkomočných zmien však nemala na tento priebeh liečby preukázateľný vplyv. Poškodená absolvovala opakované psychologické

vyšetrenia aj vyšetrenia neurológov, kde boli konštatované psychologické následky, v zmysle najmä poruchy pamäte a miery sústredenia na akúkoľvek činnosť. Tieto následky boli jednoznačne v príčinnej súvislosti s postkomočným syndrómom, t.j. s otrasom mozgu, t.j. s udalosťou z 02.11.2014. Znalec však opakovane uviedol, že pri existencii predúrazových degeneratívnych zmien krčnej chrbtice a úrazového deja neexistuje žiadna medicínska, ani žiadne individualizovaná matematická možnosť, aby medicína na úrovni znaleckej činnosti mohla priniesť percentuálny podiel týchto aspektov. Ďalej znalec zvýraznil, že z medicínskeho hľadiska sa musia zohľadniť konkrétne osobnostné aspekty pacienta a samozrejme aj konkrétny výkon jeho práce a prostredie, v ktorom prácu vykonáva. V konkrétnom prípade išlo o pracovný úraz lekára - psychiatra, ktorý utrpel daný úraz pri výkone svojho povolania, pri absolútne bežnom kontakte s pacientom. Ten kontakt sa ničím nevymyká v bežných pracovných úkonov lekára. Aj táto psychologická okolnosť neočakávaného inzultu mohla samozrejme mať vplyv na dlhšie trvanie obnovenia psychickej integrity, ktorá je potrebná na návrat do takto exponovaného povolania. Podľa znalca tento faktor je možné pripustiť, ale nie je ho možné ničím matematicky vyjadriť. Úrazový dej bol aj spúšťačom prejavov degeneratívneho ochorenia poškodenej. Súd po vypočítaní znalca a pri opakovanom potvrdení preexistujúcich predúrazových degeneratívnych zmien krčnej chrbtice, ktoré zmeny mohli mať vplyv na priebeh liečby a dĺžku PN (viď konštatovanie znalca, že doba liečenia u celkom zdravého jedinca mohla byť rádo niekoľko dní až týždňov), musel pripustiť, že na celkovej dobe liečenia a pre toto konanie významnej doby práceneschopnosti sa podieľali aj neúrazové faktory. Bola na mieste jednoduchá obrana žalovaného, že nemá platiť za dávky vyplatené počas PN, ktoré nesúviseli s jeho konaním a úrazovým dejom zo dňa 2.11.2014. Medzi zavineným konaním a škodou musí byť preukázaná priama príčinná súvislosť, pričom vzhľadom na povahu vyplatenej dávky nemocenského a úrazového príplatku možno uvažovať v rámci zodpovedania tejto právnej otázky o percentuálnom vyjadrení jednotlivých diagnóz, ktoré sa podieľali na PN. Z medicínskeho hľadiska túto skutočnosť presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil sám znalec MUDr. Norbert Moravanský PhD na súdnom pojednávaní, keď uviedol, že nie je možné takéto matematické vymedzenie. Nie je možné ani vymedziť, či a dokedy by bola PN trvala len v príčinnej súvislosti s úrazom a následne len na následky degeneratívnych ochorení. Pri takejto obtiažnosti, keď nie je možné konštatovať jednoznačne, že PN a jej dĺžka boli jednoznačne a výlučne len v príčinnej súvislosti s úrazovým dejom a nie je možné konštatovať jednoznačne ani to, že nebyť degeneratívneho neúrazového poškodenia zdravia poškodenej by bola PN práve taká istá alebo kratšia, pretože by išlo len o hypotetické úvahy, súd dospel k záveru, že vyjadriť mieru príčinnej súvislosti musí len určitým pomerom neúrazových ochorení a následkov úrazového deja, ktoré sa spoločne podieľali na dĺžke PN a tým aj na výplate dávok nemocenského a úrazového príplatku. Súd po zrelej úvahe dospel k záveru, že tento pomer je 75:25. Jednoznačne bolo preukázané, že v dominantnej miere to bol práve úraz, ktorý vyvolal PN a ovplyvnil jeho dĺžku, preto súd uvažoval v prospech úrazových následkov o pomere 75% vo vzťahu k celkovej PN, a to i preto, že práve úrazový dej bol spúšťačom prejavov degeneratívneho ochorenia poškodenej. Súd v tejto súvislosti konštatoval, že citované ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení neuvažuje o možnom súbehu neúrazového deja a zavineného konania tretej osoby v podobe úrazu. K uvedenému ustanoveniu a k tejto otázke nie je rozvinutá ani súdna rozhodovacia prax, preto je nutné vychádzať zo všeobecných princípov zodpovednostného právneho vzťahu. Škodca zodpovedá za škodu spôsobenú v tomto prípade zavineným protiprávnym konaním, ktorá však musí byť v priamej príčinnej súvislosti s jeho konaním. V danej veci nie je možná ani úvaha o spoluzavinení a spoluzodpovednosti poškodenej vzhľadom na povahu veci. Súd preto vychádzal z čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP, podľa ktorého ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Za takéto ustanovenie svojou povahou najbližšie k prejednávanej veci je ustanovenie § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. Zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.273/1994 Z. z. Ide o normu upravujúcu náhradu za poškodenie zdravia v dôsledku bolestí a sťaženého spoločenského uplatnenia, kde v citovanom ustanovení je taktiež riešená otázka súbehu predchádzajúcich vrodených alebo získaných zmien zdravotného stavu a následkov posudzovaného poškodenia zdravia. Podľa tohto ustanovenia ak vznikli následky v orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa len následky, ktoré vznikli v súvislosti s posudzovaným poškodením na zdraví alebo ktoré viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak nemožno stav zmien zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví presne zistiť, nesmie pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počet bodov prekročiť tri štvrtiny ustanovenej sadzby. K tejto úvahe súd dospel po zistení, že poškodená utrpela úraz hlavy, v

dôsledku ktorého vznikol najzávažnejší dôsledok, a to otras mozgu, ktorý vyústil do tzv. postkomočného syndrómu a na tomto následku sa degeneratívne ochorenie krčnej chrbtice nepodielalo. Avšak krčná chrbtica vykazovala určité degeneratívne zmeny neúrazovej povahy a ako sa vyjadril znalec prejav bolesti a vyžarovanie bolesti do rúk a hlavy mohli byť potenciovane a umocnené a vo zvýšenej miere sa prejavujúce práve aj preto, že poškodená mala pred úrazom poškodenú krčnú chrbticu. Súd preto uzavrel, že miera „účasti“ poškodenia krčnej chrbtice poškodenej pred úrazom na celkovej dĺžke PN mohla byť v rozsahu jednej štvrtiny, t.j. 25%. Sám znalec hypoteticky uviedol, že keby došlo k tomuto úrazu u celkom zdravého jedinca, možno uvažovať o podstatne kratšej dĺžke PN, avšak z medicínskeho hľadiska uvedené nie je vyjadriteľné, t.z., že nie je zistiteľné a nie je vyjadriteľná dĺžka PN trvajúca len v dôsledku úrazu. Bol to však práve úraz, ktorý v dominantnej /podľa názoru súdu nadpolovičnej/ miere podmienil PN a jej dĺžku. Súd preto opierajúc sa o závery znaleckého posudku č. 142/2019, výsluch znalca na súdnom pojednávaní určil mieru vzniku a dĺžky PN v dôsledku úrazového deja v hodnote 75%. Z pôvodne žalovanej sumy 12.750,- eur, ktorá predstavuje škodu žalobcu vzniknutú v dôsledku vyplateného nemocenského vo výške 7271,40 eur a úrazového príplatku 5478,60 eur, predstavuje podiel 75% sumu 9.562,50 eur. V tejto časti považoval súd žalobu žalobcu za dôvodnú, pretože táto suma vyjadruje rozsah vyplatených dávok nemocenského a úrazového príplatku počas PN v príčinnej súvislosti s úrazovým dejom z 2.11.2014.

5. Súd vychádzal z rovnakých úvah ako je uvedené vyššie aj pri nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku vyplatených dôchodkových dávok poškodenej. Poškodená sa stala invalidnou s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 45% od 11.10.2015, t.j. od skončenia vyplácania nemocenských dávok. Z posudku z 15.3.2016 (viď náhradný obal v spise) vyplýva, že posudkový lekár zohľadňoval všetky odborné vyšetrenia u poškodenej, ako rozhodujúce zdravotné postihnutie pre účely miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 35% stanovil chorobu nervového systému - postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu - stredne ťažká forma, kap. VI. odd. A, pol 1 písm. b/, ďalej zohľadnil iné zdravotné postihnutia v rozsahu 10%, a to choroby podporného a pohybového aparátu - dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách - s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového dráždenia. Uvedené iné zdravotné postihnutia boli uvádzané v odbornom posudku aj pri opätovnom posudzovaní poškodenej dňa 21.4.2017 - viď posudok z tohto dátumu. Z uvedeného vyplýva, že na celkovej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa jednoznačne podieľajú aj všeobecné ochorenia poškodenej, a to degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách. Súd nepripustil v tomto smere ďalšie dokazovanie, a to prehodnotením takto stanoveného odborného posudku, či už výsluchom posudkového lekára alebo iným dôkazom, pretože tieto odborné posudky boli podkladom pre priznanie invalidného dôchodku poškodenej v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pričom ide o samostatné správne konanie a súd je viazaný takýmto rozhodnutím. Podľa názoru súdu je logické, ak pred priznaním invalidity je vznik PN a dĺžka PN ovplyvnená aj všeobecným ochorením poškodenej, aby celkový pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol ovplyvnený aj týmto všeobecným ochorením, čo vyplýva zo samotných odborných posudkov. Pri priznaní invalidného dôchodku ide však o osobitný mechanizmus priznávania tejto dávky, preto súd vychádzal z toho, že na celkovej invalidite poškodenej v rozsahu 45% predstavuje podiel iného všeobecného ochorenia 10%. Tento pomer vyjadruje v konečnom dôsledku pomer 22,22% (výpočet súdu: ak je 45% celkom 100% nárok na výplatu dávky a následne náhrady škody, predstavuje 10% vo vzťahu k celkovému vyjadreniu 100% pomer 22,22%). Súd preto vychádzajúc z toho, že žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú výplatom dávok z titulu invalidného dôchodku len v priamej príčinnej súvislosti s takou výškou invalidného dôchodku, na ktorom sa podieľal len úrazový dej, priznal žalobcovi z uplatneného nároku pomer 77,78% (100 - 22,22). Zo sumy 7.105,90 eur celkom vyplateného invalidného dôchodku za dobu od 11.10.2015 do 31.8.2017 (viď potvrdenie o vyplatení dávok - náhradný obal spisu) súd priznal žalobcovi sumu 5.526,97 eur. Celkom patrí žalobcovi titulom náhrady škody suma 15.089,47 eur. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol ako nedôvodnú. Pre úplnosť súd udal, že v danej veci neprichádza do úvahy uplatnenie moderačného práva súdu podľa § 450 OZ, pretože nárok žalobcu na náhradu škody je osobitným nárokom podľa osobitného právneho predpisu a škoda vznikla v dôsledku úmyselného protiprávneho konania žalovaného. Námetka žalovaného, že regresné náhrady žalobcu budú mať pre neho likvidačný charakter sama o sebe nemá žiaden vplyv na opodstatnenosť nároku žalobcu. Súdu je známy nález ÚS SR z 31.1.2016 sp. zn. IV.ÚS 377/2018, v zmysle ktorého regresná náhrada má plniť výchovný a nie likvidačný účel a má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. V rozhodnutí sa rozoberá otázka primeranosti náhrady aj s poukazom na § 826 OZ a

vyhlášku č. 423/1991 Zb. Súd konštatoval, že išlo o inú skutkovú a právnu situáciu, o nároky z iného druhu poistenia ako je sociálne poistenie, kde postavenie a práva a povinnosti Sociálnej poisťovne vo vzťahu k tretím osobám sú upravené osobitným predpisom, ktorý o „primeranosti regresnej náhrady“ neuvažuje, ide o nárok na náhradu škody.

6. O nároku žalobcu na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní pomerne úspešný. Vzhľadom na pomer žalovanej sumy 19.855,90 eur a súdom priznanej sumy 15.089,47 eur predstavuje jeho úspech v konaní po zaokrúhlení približne 76%, jeho neúspech činí 24%. Jeho čistý úspech v konaní je 52%. Súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52%.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to voči výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a voči výroku o priznaní práva na náhradu trov konania v rozsahu 52%. Uviedol, že skutkové okolnosti, ani právne zdôvodnenie žaloby zo strany žalovaného neboli namietané ani spochybňované. Obrana žalovaného spočívala na skutočnosti, že poškodená mala zdravie poškodené už skôr, ako utrpela pracovný úraz, za ktorý žalovaný zodpovedá. Preto namietal, že nemôže niesť zodpovednosť za škodu vyčíslenú v žalobe v celom rozsahu, pretože na tejto škode sa podieľajú aj všeobecné ochorenia. Zo znaleckého dokazovania, podľa znaleckého posudku č. 10/2015 znalca MUDr. Dušana Gyuttmenta a podľa znaleckého posudku č. 142/2019 znaleckej organizácie forensic.sk vyplynulo, že úrazové diagnózy zasiahli dva orgány - hlavu a krčnú chrbticu. Poškodená utrpela pomliaždenie tváre vľavo s otrasom blanitého labyrintu rovnovážneho ústrojenstva vnútorného ucha vľavo, podvrtnutie krčnej chrbtice s poúrazovým bolestivým CB (krčnoramenným) a CC (krčnolebkovým) syndrómom a myofasciálnym syndrómom, stav po otrase mozgu-postkomočný syndróm, postraumatiackú poúrazovú cefaleu. K poúrazovému poškodeniu chrbtice došlo na podklade jej chronických degeneratívnych zmien, ale podstatne zhoršených predmetným poúrazovým zranením. Ďalej bolo konštatované, že vedúcou diagnózou, ktorá podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie najviac ovplyvnila dĺžku PN u poškodenej bola „postkomočný syndróm“ (výlučne úrazová diagnóza). Vlastný poúrazový následok nebolo možné znalecky ohraničiť čo do somatizácie poúrazových zmien organizmu (somatizácia = prenesenie, odvedenie psychického napätia do telesnej oblasti) z dôvodu, že samotná psychická integrita je významným pracovným nástrojom. Z toho dôvodu je nutné posudzovať dĺžku PN v celom kontexte osobnosti a nie je možné oddeliť fyzický substrát samotného úrazu a jeho osobnostný kontext. Týmto konštatovaním znalec opätovne zdôraznil vplyv stavu psychiky po úraze na pracovnú schopnosť poškodenej a zároveň aj na dĺžku dočasnej pracovnej neschopnosti poškodenej. Vyššie uvedené závery znaleckého dokazovania konštatoval aj súd v napadnutom rozsudku V bode 26/ rozsudku súd uvádza, že mieru vplyvu degeneratívnych ochorení krčnej chrbtice na výšku vyplatených nemocenských dávok posudzuje s odkazom na článok 4 ods. 1 Základných princípov CSP podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 273/1994 Z. z. (ďalej len zákon č. 437/2004 Z. z.). Namietala nezákonnosť tejto časti rozhodnutia. Nebyť konania žalovaného, k liečbe poškodenej na degeneratívne ochorenie krčnej chrbtice by nedošlo tak, ako k nej došlo. Bol to žalovaný, ktorý svojimi konaniami spustil konkrétne prejavy chorobných procesov krčnej chrbtice. Pracovný úraz dovŕšil ochorenie chrbtice a ovplyvnil počiatok liečby tohto ochorenia. Úrazové zmeny nasadli na už existujúce ale latentné zmeny v krčnej chrbtici a spôsobili ich aktiváciu a zhoršenie. Nebyť úrazu, k dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „DPN“) poškodenej pre všeobecné ochorenie nemuselo dôjsť. Pred úrazom bola poškodená bezpríznaková. Súdna prax v judikátoch už ustálila, že príčinnú súvislosť medzi úrazovým dejom a ním vyvolaným následným chorobným stavom nevyklučuje ani existencia určitého chorobného stavu (aj keď v latentnej podobe) - tzv. predispozícia vyvolaná skôr vzniknutým chorobným stavom, to znamená rizikové faktory, vrodené alebo získané z obdobia pred úrazom, ktoré spolupôsobili pri vzniku poškodenia zdravia spôsobeného úrazovým dejom, ak bol pracovný výkon vyvolávajúcim činiteľom poškodenia zdravia a úraz (úrazový dej) podstatnou, značnou a dôležitou príčinou určitého poškodenia na zdraví zamestnanca. Výšku nemocenských dávok vypočítaných podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení neovplyvňuje diagnóza, ale jej závažnosť, ktorá sa následne prejaví na dĺžke DPN. Nemocenské dávky sa vypočítavajú na dennej báze. Z hľadiska výpočtu výšky denných nemocenských dávok je irelevantné, či poškodená bola DPN na všeobecné ochorenie alebo na poúrazové následky. Podstatnou je okolnosť, ktorá bola spúšťačom DPN a tou bol práve pracovný úraz. Sociálna poisťovňa preukazuje výšku škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok sociálneho poistenia potvrdením o skutočne vyplatených dávkach. Zákon o sociálnom poistení nemá ustanovenie o možnosti dohodou upraviť výšku skutočne vyplatených dávok podliehajúcich režimu § 238 zákona o sociálnom poistení. Z toho vyplýva, že tretia osoba je povinná uhradiť skutočnú škodu, ktorá je v príčinnej

súvislosti s konaním páchatel'a. Právny predpis, zákon č. 437/2004 Z. z., ktorý zvolil súd k zdôvodneniu krátenia žalobcom uplatneného nároku je nesprávne aplikovaný. Zákonodarca v zákone o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia pracuje s bodovým systémom, ak dôjde ku kráteniu, kráti sa body za jednotlivé položky bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia. Zmyslom zákona o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je odškodnenie následkov pracovného úrazu spočívajúcich vo vytrpených bolestiach spôsobených poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním následkov a odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia ako stavu v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (trvalé následky). Bolesť alebo trvalé následky majú nehmotný substrát. Obe náhrady sa poskytujú jednorazovo, pričom nemocenské a úrazové dávky sú opakujúcimi sa dávkami, ktorých zmyslom je nahradiť stratu príjmu z pracovnej činnosti. Dávky nemocenského poistenia sa svojim špecifickým charakterom nedajú porovnávať s nárokmi podľa zákona č. 437/2004 Z. z. V § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. zákonodarca upravuje prípady, ak vznikli následky na orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu. V rozhodovanej veci k naplneniu tejto podmienky nedošlo. Funkcia krčnej chrbtice poškodenej nebola pred pracovným úrazom porušená. Poškodená nemala žiadne obtiaže s chrbticou. Rozsudok neobsahuje zdôvodnenie, prečo súd posúdil podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. aj žalobcom uplatnený nárok na úrazové dávky. Je nepochybné, že výplatu úrazových dávok - úrazového príplatku žalobca poskytoval výlučne a nepochybne v dôsledku pracovného úrazu v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Podľa § 85 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia. To znamená, že pre účely výplaty úrazového príplatku je podstatné, že vznikla dočasná pracovná neschopnosť poškodenej a že táto pracovná neschopnosť vznikla a trvala na následky pracovného úrazu (po celú dobu vedenia DPN nedošlo k zmene pomerov). Zákonné podmienky pre výplatu úrazového príplatku poškodenej boli splnené. Tieto skutočnosti neboli spochybnené žalovaným, ani znaleckými posudkami. Krátenie nároku (úrazového príplatku) s poukazom na § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. žalobca nepovažuje za zákonné. V žalobe uplatnenej výške náhrady škody z titulu vyplatených dôchodkových dávok sú zohľadnené všetky ochorenia poškodenej, ktoré ovplyvnili mieru poklesu spôsobilosti poškodenej vykonávať zárobkovú činnosť. Diagnózy, ktoré posudkový lekár v odbornom posudku o invalidite zohľadnil sú: syndróm po otrase mozgu - postkomočný syndróm F 07.2, Cervikobrachiálny syndróm obojstranný pseudoradikulárny M 53.1, Postraumatická cefalea, Distorsio columae cervicalis. Uvedené diagnózy sú úrazového pôvodu, čo je jednoznačne preukázané z predložených lekárskejších správ zo dňa 21. apríla 2017 a 15. marca 2016 o posudzovaní invalidity poškodenej a zo znaleckých posudkov. Niet pochybností, že rozhodujúcou diagnózou je úrazová diagnóza - postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu - stredne ťažká forma, kap. VI. Odd. A, pol. 1, písm. b/ prílohy zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Vo vzťahu k nej posudkový lekár rozhodol o miere poklesu spôsobilosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 35% . "Iné zdravotné postihnutia", ktoré ovplyvnili mieru poklesu spôsobilosti poškodenej vykonávať zárobkovú činnosť o 10 % sú uvedené na strane 3. lekárskej správy zo dňa 21. apríla 2017 o posúdení dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidného dôchodku a je ich niekoľko. Ak by sa na "iných zdravotných postihnutiach" podieľala čo i len jediná a výlučne neúrazová diagnóza, úvaha súdu o percentuálnom podiele úrazových (77,78%) a neúrazových diagnóz (22,22%) na invalidite by bola namieste. Uvedená alternatíva je jediná pre danú úvahu, ale skutočnosť v predmetnej veci tejto úvahy nezodpovedá. Ak by v "iných zdravotných postihnutiach" bola zohľadnená čo i len jediná výlučne úrazová diagnóza (mimo diagnózy podľa kap. VI. Odd. A, pol. 1 písm. B/ cit. prílohy), v danom prípade je nepochybne 100%-ný podiel úrazových diagnóz na invalidite poškodenej. Uvedená hypotéza je v posudzovanej veci realitou. Posudkový lekár označil diagnózu M 53.1 - cervikobrachiálny syndróm obojstranný pseudoradikulárny (výlučne úrazová diagnóza podporného a pohybového aparátu) za rozhodujúcu v spektre „iných zdravotných postihnutí“ (viď str. 4. lekárskej správy zo dňa 21. apríla 2017 o posúdení dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidného dôchodku). Z uvedeného je nesporné, že pokles spôsobilosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity ovplyvnili výlučne následky úrazu ako dôležitá, podstatná a značná skutočnosť. Aby súd mohol vylúčiť podiel iného ochorenia vo výške 22,22% na celkovej výške dôchodku, musel by mať preukázané, že „iné zdravotné postihnutia“ sú výlučne postihnutia všeobecného, neúrazového charakteru. Táto skutočnosť sa v konaní nepreukázala.

Žalobca navrhol vykonanie dôkazu výsluchom posudkového lekára na preukázanie skutočnosti, akou úvahou bol vedený k posudkovému záveru v lekárskom odbornom posudku zo dňa 15. marca 2016 a 21. apríla 2017. Z písomného zdôvodnenia posudkov jednoznačne vyplýva, že pokles spôsobilosti poškodenej vykonávať zárobkovú činnosť ovplyvnili úrazové diagnózy. Jeho výsluchom by nešlo o prehodnotenie posudku, ako nesprávne konštatuje súd v bode 30 rozsudku. K prehodnoteniu by mohlo dôjsť len v konaní podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Žalobca sa domnieva, že všetky dôkazy vykonané v konaní 15C/11/2017 preukázali jednoznačne príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného a následkami na zdraví poškodenej úrazového aj neúrazového charakteru, žalovaným neboli namietané, práve naopak, žalovaný uznal za ne zodpovednosť. Za daného stavu bola nadbytočná úvaha súdu o modifikácii príčinnej súvislosti v oblasti výšky uplatneného nároku. Podľa článku 2 ods. 2 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ako už bolo spomenuté, súdna prax v judikátoch už ustálila, že príčinnú súvislosť medzi úrazovým dejom a ním vyvolaným následným chorobným stavom nevylučuje ani existencia určitého chorobného stavu (aj keď v latentnej podobe) - tzv. predispozícia vyvolaná skôr vzniknutým chorobným stavom. S poukazom na vyššie uvedené navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 19.855,90 eur a zároveň priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca sa vo svojom odvolaní odvoláva, že súdna prax v judikátoch už ustálila, že príčinnú súvislosť medzi úrazovým dejom a ním vyvolaným následným chorobným stavom nevylučuje ani existencia určitého chorobného stavu - predispozícia vyvolaná skôr vzniknutým chorobným stavom. Žalobca však vo svojom odvolaní neuvádza žiadny konkrétny judikát. Okresný súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou v odbore zdravotníctva a farmácie, ktorý vykonala spoločnosť Forensic.sk, Inštitút forezných, medicínskych expertíz Bratislava, ktorý vypracoval a podpísal MUDr. Norbert Moravanský, PhD., ktorý bol vypočutý aj na pojednávaní. Vysvetlenia MUDr. Norberta Moravanského boli obširne, zrozumiteľné aj laikovi, ktorý uviedol, že z medicínskeho hľadiska neexistuje žiadny pomer matematického vyjadrenia, ktorý by mohol ohraničiť do akej miery sa predchádzajúci zdravotný stav poškodenej mohol podieľať na celkových komplikáciách liečby. Zároveň však uviedol, že ak by sa pripustila hypotetická možnosť, že úraz, aký bol zaznamenaný u MUDr. Darulovej by nastal v čase úplného zdravia krčnej chrbtice, že by teda bola bez akýchkoľvek ťažkostí, by potom za normálnych okolností u zdravého jedinca všetky úrazové zmeny, ktoré boli popísané zakladali dôvod na vystavenie PN v dĺžke trvania rádovo dní až týždňov, maximálne v rozsahu 3 až 5 týždňov a nie ako v tomto prípade PN od 2.11.2014 do 10.10.2015. Týmto vyjadrením MUDr. Moravanského chce poukázať na to, že keby krčná chrbtica nemala u poškodenej MUDr. S. degeneratívne zmeny, t.j. zmeny neúrazovej povahy, išlo o zmeny chorobné, ktoré sa potom v spojení s úrazom premietli do dĺžky práceneschopnosti. Znalec MUDr. Moravanský uviedol, že z medicínskeho hľadiska neexistuje žiadny pomer matematického vyjadrenia do akej miery sa prechádzajúci zdravotný stav poškodenej mohol podieľať na jej celkových komplikáciách liečby a v priebehu liečby a vyústil do PN v trvaní 11 mesiacov, to však neznamená, že z právneho hľadiska okresný súd nemôže opierajúc sa o závery znaleckého posudku a výsluch znalca na súdnom pojednávaní, určiť mieru vzniku dĺžky PN v dôsledku úrazového deja. Okresný súd po vyhodnotení týchto skutočností dospel k právnej úvahe, že poškodená utrpela úraz hlavy, v dôsledku ktorého vznikol najzávažnejší dôsledok a to otras mozgu, ktorý vyústil do tzv. postkomočného syndrómu a na tomto následku sa degeneratívne ochorenie krčnej chrbtice nepodieľalo. Uviedol však, že krčná chrbtica vykazovala určité degeneratívne zmeny neúrazovej povahy a podľa vyjadrenia znalca prejav bolesti a vyžarovanie bolesti do rúk a hlavy, ako to stále uvádzala poškodená mohli byť umocnené a vo zvýšenej miere sa prejavujúce v dôsledku toho, že poškodená mala pred úrazom degeneratívne poškodenú krčnú chrbticu. Okresný súd dospel k názoru, že miera účasti poškodenia krčnej chrbtice u poškodenej pred úrazom sa podieľala na celkovej dĺžke PN v rozsahu 1-iny- 25%. Pokiaľ sa týka výplat po priznaní invalidného dôchodku dospel okresný súd po právnej úvahe, ktorú uvádza v bode 30/ odôvodnenia rozsudku, že za škodu vzniknutú výplatom dávok z titulu invalidného dôchodku prislúcha žalobcovi len podiel z uplatneného nároku v pomere 77, 78%. Na základe týchto skutočností okresný súd správne dospel k tomu, že žalobcovi z titulu náhrady škody prislúcha suma 15.089,47 eur. Okresný súd potom správne určil aj čistý úspech žalobcu v konaní, keď priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52%. Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozsudku

okresného súdu a preto žiadal, aby krajský súd odvolanie žalobcu zamietol a zaviazal ho zaplatiť trovy odvolacieho konania.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že je nepochybné, že nebyť konania žalovaného, poškodenie krčnej chrbtice by sa u MUDr. S. nemanifestovalo vôbec alebo nie tak, ako sa manifestovalo. Preto je potrebné dať aj túto skutočnosť do jednoznačnej príčinnej súvislosti s jeho konaním, a teda mal by niesť za svoje konanie zodpovednosť. Vedúcou diagnózou počas dočasnej pracovnej neschopnosti poškodenej bol postkomočný syndróm (úrazová diagnóza). Znalec sa k podielu všeobecných ochorení a úrazových následkov na celkovej dĺžke dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „DPN“) poškodenej vyjadroval z medicínskeho hľadiska teoreticky, ale DPN bola vystavená a trvala na následky pracovného úrazu. K zmene diagnózy nedošlo po celú dobu jej vedenia. Spoluzavinenie poškodenej na úraze nebolo preukázané, preto nie je dôvod aby súd krátil uplatnené nároky z dôvodu a spôsobom, ktorý žalobca namieta. Žalovaný porušil svojim konaním aj dôležitú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a) porušenie právnej povinnosti, b) existencia škody, c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, d) zavinenie. Príčinná súvislosť, ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. V každom konkrétnom prípade treba skúmať, či medzi protiprávnym úkonom a škodou existuje vzťah príčiny a následku. Príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda v zmysle všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne sa musí preukázať, že škoda by nebola vznikla bez tejto príčiny. Musí ísť o priamu (nie o sprostredkovanú) príčinu (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 23 Cdo 3337/2007). Z hľadiska naplnenia príčinnej súvislosti ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu nemôže stačiť iba pripustenie možnosti vzniku škody v dôsledku zavineného porušenia povinnosti zo strany škodcu, ale táto príčinná súvislosť musí byť nepochybne daná. Zavinené porušenie povinností zo strany škodcu nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody, musí však byť jednou z príčin, a to príčinou, ktorá je dôležitá, podstatná a značná. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím škodcu a vznikom škody nejde o právnu otázku, ale o skutkovú otázku, ktorú nemôže riešiť všeobecne, ale iba v konkrétnych súvislostiach (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 21.2.2002, sp. zn. 21 Cdo 300/2001). Pri škode na zdraví sa skúma predovšetkým to, či protiprávny úkon bol vyvolávajúcim činiteľom poškodenia zdravia.“ O predispozícii zamestnanca k chorobnému stavu, ktorá pôsobila pri vzniku poškodenia na zdraví rozhodovali sudy SR podľa judikatúry - vid'. zberka súdnych rozhodnutí a stanovísk R11/1976. S názormi žalovaného nesúhlasí, žalovaný sa snaží vyhnúť plnej zodpovednosti za škodu poukazom na určité, menej podstatné skutočnosti. Posúdenie príčinnej súvislosti je skutkovou otázkou súdu. Skutkové okolnosti nesvedčia pohľadu žalovaného na vec.

10. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., odvolaním napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

12. Súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až 194 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

13. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie teda vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol, keď v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

14. Súd prvej inštancie teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Na zdôraznenie ich správnosti odvolací súd len podčiarkuje, že

z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, a v konaní nebolo sporné, že žalovaný ako tretia osoba v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zodpovedá za škodu Sociálnej poisťovne, ktorá jej vznikla výplatom dávok sociálneho poistenia, a to v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Zavinené protiprávne konanie okrem výsluchu žalovaného bolo preukázané rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 3T/107/2016 zo dňa 20.9.2016, ktorým bol žalovaný uznaný vinným z úmyselného trestného činu, a to zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Zo skutkovej vety výrokovej časti rozsudku vyplýva, že mal dňa 2.11.2014 fyzicky napadnúť poškodenú MUDr. Dagmar S., pričom ju kopol ľavou nohou do ľavej časti tváre a spôsobil jej zranenie tváre a krčnej chrbtice. V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný nerozporoval svoju zodpovednosť za škodu, keď si je vedomý zavineného protiprávneho konania. Sporné tvrdenia sa týkali príčinnej súvislosti uplatnenej škody a zavineného konania žalovaného. Žalovaný výšku vyplatených dávok nerozporoval. Obrana žalovaného bola zameraná na tvrdenie, že dĺžka PN za obdobie od 12.11.2014 do 10.10.2015 je neopodstatnená, na dĺžke PN, resp. na práceneschopnosti ako takej, sa podieľali aj okolnosti, ktoré nemali pôvod v úraze, a to predovšetkým degeneratívne zmeny v oblasti krčnej chrbtici poškodenej. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie vyplýva, že k dĺžke a opodstatnenosti PN sa vyjadroval najskôr znalec MUDr. Dušan Gyüttment v znaleckom posudku č. 10/2015, ktorý bol však vypracovaný pre trestnoprávne účely a posúdenie právnej kvalifikácie skutku, pričom v čase podávania posudku PN poškodenej ešte nebola ukončená. Tento znalec aj pri výsluchu pred súdom prvej inštancie uviedol, že u poškodenej boli hneď vykonané RTG snímky krčnej chrbtice, CT a aj magnetická rezonancia s prítomnosťou typických degeneratívnych zmien na telách stavcov, na platničkách medzistavcových, dokonca boli popisované aj vysunutie medzistavcovej platničky, neskôr kvalifikované ako chronické degeneratívne zmeny. I napriek tomu, že poškodená nebola v minulosti liečená na krčnú chrbticu, tieto degeneratívne ochorenia mohli prebiehať skryte, bez príznakov latentne a nemuseli vyžadovať liečbu. Predmetným zranením však mohlo dôjsť minimálne k prechodnému podstatnému zhoršeniu, k akcentácii týchto príznakov chronických zmien krčnej chrbtice, čo však neodôvodňovalo vedenie PN dlhšej ako stanovili jednotliví odborníci. Ako znalec v čase podávania znaleckého posudku akceptoval stanovenie diagnózy a PN odborníkom neurológom, ďalšiu dokumentáciu nemal k dispozícii, preto doporučoval aj psychiatrické a psychologické vyšetrenie. Bolo pritom vykonané len psychologické vyšetrenie bez možnosti určenia doby PN. K dĺžke opodstatnenej PN sa mohol vyjadriť len neurológ. Znalec vo všeobecnosti konštatoval, že z medicínskeho hľadiska postkomočné ťažkosti môžu pretrvávajúť dlhodobo, mesiace, roky a aj do konca života, avšak táto doba pretrvávania ťažkostí nie je zhodná s dobou PN. Vzhľadom na tieto okolnosti, keďže ani výsluch znalca MUDr. Dušana Gyüttmenta neodstránil rozpory v rozdielnom výklade žalobcu a žalovaného k ním podávanému znaleckému posudku a aj vzhľadom na vyjadrenie znalca, že v čase podávania posudku bolo nevyhnutné posúdiť ďalšiu liečbu a tým aj PN neurológom, súd prvej inštancie následne na návrh procesných strán nariadil vo veci znalecké dokazovanie zamerané na možné posúdenie, či sa na dĺžke PN podieľali aj iné ochorenia poškodenej neúrazového charakteru, ktoré mohli ovplyvniť dĺžku jej práceneschopnosti. Uvedená otázka bola podstatná aj podľa odvolacieho súdu pre posúdenie priamej príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním žalovaného / útok na poškodenú dňa 2.11.2014/ a vzniknutou škodou vo forme vyplatených dávok práve na základe PN poškodenej. Tak dávka nemocenského ako i úrazového príplatku počas PN mali svoj pôvod práve v samotnej práceneschopnosti. V znaleckom posudku znalecká organizácia konštatovala, že vzhľadom na vývoj zdravotného stavu poškodenej po úraze najmä rozvoj tzv. postkomočného syndrómu možno celkovú dokumentovanú dĺžku PN v trvaní cca 11 mesiacov hodnotiť ako preukázanú zdravotnou dokumentáciou a medicínsky opodstatnenú. Ďalej zo znaleckého posudku vyplýva (tak ako konštatoval aj znalec MUDr. Gyüttment), že pred inkriminovaným úrazom mala MUDr. S. Darulová významne poškodenú krčnú chrbticu. Príznaky postkomočného syndrómu sa tak mohli prekryvať s príznakmi vyplývajúcimi z chronických neúrazových zmien krčnej chrbtice (rôzne neurologické ťažkosti s pocitom bolesti hlavy, krku či vyžarovaním bolesti krčnej chrbtice do končatín, iné neurologické ťažkosti a podobne). Úrazom zo dňa 2.11.2014 mohlo dôjsť k zhoršeniu už existujúcich ťažkostí. Ďalej zo znaleckého posudku vyplýva, že ak by išlo o úraz, ktorý by zasiahol jedinec so zdravou chrbticou, doba PN a liečby by mohla byť samozrejme významne kratšia v trvaní rádovo dní až týždňov. Preexistujúce nálezy degeneratívnych zmien u poškodenej sa vplyvom úrazového deja zo dňa 2.11.2014 mohli stať klinicky manifestnými, nakoľko v zdravotnej dokumentácii pred obdobia úrazu neboli zaznamenané ťažkosti týkajúce sa chrbtice. Vedúcou diagnózou, ktorá podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie najviac ovplyvnila dĺžku PN bola postkomočný syndróm. Znalec MUDr. Norbert Moravský PhD na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že z medicínskeho hľadiska neexistuje žiadny pomer matematického vyjadrenia, ktorý by mohol ohraničiť, do akej miery sa predchádzajúci zdravotný stav

poškodenej mohol podieľať na celkových komplikáciách liečby a v priebehu liečby, ktorý vyústil do celkovej PN v trvaní 11 mesiacov. Ďalej uviedol, že úrazový dej u poškodenej zasiahol dva orgánové systémy, a to hlavu a krčnú chrbticu. Na hlave spôsobil najvážnejší následok, a to otras mozgu, ktorý vyústil do tzv. postkomočného syndrómu, čo je súbor príznakov, ktoré môžu predstavovať komplikáciu liečby. U poškodenej teda bolesť hlavy, celková únava, porucha v štiepiteľnosti pamäti, ale aj iné. Druhým orgánovým systémom bola krčná chrbtica, konkrétne došlo k podvrtnutiu krčnej chrbtice, ktoré sa prejavovalo vyžarovaním bolesti do hlavy a do ramena - CB a CC syndróm. Krčná chrbtica vyžarovala po úraze na MR určité degeneratívne zmeny, t.j. zmeny neúrazovej povahy, išlo o zmeny chorobné. Prejav bolesti a vyžarovania bolesti do rúk a hlavy, mohli byť potenciované a umocnené a vo zvýšenej miere sa prejavujúce práve aj preto, že poškodená mala pred úrazom poškodenú krčnú chrbticu. Otázka postkomočných zmien však nemala na tento priebeh liečby preukázateľný vplyv. Poškodená absolvovala opakované psychologické vyšetrenia aj vyšetrenia neurológov, kde boli konštatované psychologické následky, v zmysle najmä poruchy pamäte a miery sústredenia na akúkoľvek činnosť. Tieto následky boli jednoznačne v príčinnej súvislosti s postkomočným syndrómom, t.j. s otrasom mozgu, t.j. s udalosťou z 02.11.2014. Znalec tak ako správne uviedol i súd prvej inštancie však opakovane uviedol, že pri existencii predúrazových degeneratívnych zmien krčnej chrbtice a úrazového deja neexistuje žiadna medicínska, ani žiadne individualizovaná matematická možnosť, aby medicína na úrovni znaleckej činnosti mohla priniesť percentuálny podiel týchto aspektov. Ďalej znalec zvýraznil, že z medicínskeho hľadiska sa musia zohľadniť konkrétne osobnostné aspekty pacienta a samozrejme aj konkrétny výkon jeho práce a prostredie, v ktorom prácu vykonáva. V konkrétnom prípade išlo o pracovný úraz lekára - psychiatra, ktorý utrpel daný úraz pri výkone svojho povolania, pri absolútne bežnom kontakte s pacientom. Ten kontakt sa ničím nevymykal v bežných pracovných úkonov lekára. Aj táto psychologická okolnosť neočakávaného inzultu mohla samozrejme mať vplyv na dlhšie trvanie obnovenia psychickej integrity, ktorá je potrebná na návrat do takto exponovaného povolania. Podľa znalca tento faktor je možné pripustiť, ale nie je ho možné ničím matematicky vyjadriť. Úrazový dej bol aj spúšťačom prejavov degeneratívneho ochorenia poškodenej. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené, po vypočutí znalca a pri opakovanom potvrdení preexistujúcich predúrazových degeneratívnych zmien krčnej chrbtice, ktoré zmeny mohli mať vplyv na priebeh liečby a dĺžku PN (viď konštatovanie znalca, že doba liečenia u celkom zdravého jedinca mohla byť rádovo niekoľko dní až týždňov), správne pripustil, že na celkovej dobe liečenia a pre toto konanie významnej doby práceneschopnosti sa podieľali aj neúrazové faktory. Preto aj podľa odvolacieho súdu bola na mieste obrana žalovaného, že nemá platiť za dávky vyplatené počas PN, ktoré nesúviseli s jeho konaním a úrazovým dejom zo dňa 2.11.2014. Medzi zavineným konaním a škodou aj podľa odvolacieho súdu musí byť preukázaná priama príčinná súvislosť, pričom vzhľadom na povahu vyplatenej dávky nemocenského a úrazového príplatku možno uvažovať v rámci zodpovedania tejto právnej otázky o percentuálnom vyjadrení jednotlivých diagnóz, ktoré sa podieľali na PN. Z medicínskeho hľadiska túto skutočnosť presvedčivo a zrozumiteľne aj podľa odvolacieho súdu vysvetlil sám znalec MUDr. Norbert Moravanský PhD na súdnom pojednávaní, keď uviedol, že nie je možné takéto matematické vymedzenie. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že znalec rovnako uviedol, že nie je možné ani vymedziť, či a dokedy by bola PN trvala len v príčinnej súvislosti s úrazom a následne len na následky degeneratívnych ochorení. Pri takejto obtiažnosti, keď nie je možné konštatovať jednoznačne, že PN a jej dĺžka boli jednoznačne a výlučne len v príčinnej súvislosti s úrazovým dejom a nie je možné konštatovať jednoznačne ani to, že nebyť degeneratívneho neúrazového poškodenia zdravia poškodenej by bola PN práve taká istá alebo kratšia, pretože by išlo len o hypotetické úvahy, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že vyjadriť mieru príčinnej súvislosti musí len určitým pomerom neúrazových ochorení a následkov úrazového deja, ktoré sa spoločne podieľali na dĺžke PN a tým aj na výplate dávok nemocenského a úrazového príplatku. Súd prvej inštancie po úvahe správne dospel k záveru, že tento pomer je 75:25. Dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že v dominantnej miere to bol práve úraz, ktorý vyvolal PN a ovplyvnil jeho dĺžku, preto súd prvej inštancie správne uvažoval v prospech neúrazových následkov o pomere 25% vo vzťahu k celkovej PN. Súd prvej inštancie správne v tejto súvislosti konštatoval, že ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení neuvažuje o možnom súbehu neúrazového deja a zavineného konania tretej osoby v podobe úrazu. K uvedenému ustanoveniu a k tejto otázke nie je rozvinutá ani súdna rozhodovacia prax (rozhodnutie, na ktoré poukazoval žalobca, neriešilo skutkovo a právne rovnakú vec ako v danom prípade), preto je aj podľa odvolacieho súdu nutné vychádzať zo všeobecných princípov zodpovednostného právneho vzťahu. Škodca zodpovedá za škodu spôsobenú v tomto prípade zavineným protiprávnym konaním, ktorá však musí byť v priamej príčinnej súvislosti s jeho konaním. Odvolací súd poukazuje na to, že Najvyšší súd SR už v niektorých rozhodnutiach vyslovil právne závery vo veciach, v ktorých súdy aplikovali zákon

č. 461/2003 Z. z., dokonca konkrétne aj jeho ustanovenie § 238 ods. 1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 19/2008 uviedol, že hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody vzniknutej výplatom dôchodkovej dávky je ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. V uvedenom rozhodnutí prijal najvyšší súd právne závery k otázke zavinenia tretej osoby. Konštatoval, že tento osobitný predpis otázku zavinenia neupravuje, preto treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 441 Občianskeho zákonníka). Poukázal na to, že ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení priznáva Sociálnej poisťovni špecifické práva požadovať náhradu poskytnutých dávok a náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči poberateľovi dávky. Ak bola poistencovi poskytnutá niektorá z uvedených dávok, ale vznik jeho nároku na dávku nebol zapríčinený zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, nemá Sociálna poisťovňa v zmysle citovaných ustanovení regresné právo na náhradu dávky (škody). To znamená, že tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poistencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. V rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poistenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti, prípadne v akom rozsahu bol spôsobený spoluzavinením poistenca, tretia osoba nezodpovedá. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t. j. náhrady dávok resp. náhrady škody) vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu upraveného vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby (viď tiež v nich použité slovné spojenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania), a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádzala v inom (napr. pracovnoprávnom) právnom vzťahu do úvahy jej objektívna zodpovednosť (napr. zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom). Zavinenie, ako subjektívna kategória, je v prípade tohto občianskoprávneho zodpovednostného vzťahu neopomenuteľným predpokladom vzniku zodpovednosti. Keďže osobitné predpisy (zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni a zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení) otázku zavinenia (spoluzavinenia) v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravujú, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 420 a § 441 Občianskeho zákonníka, rozhodnutie NS SR 8Cdo/149/2018 zo dňa 20.03.2019). Vzhľadom na vyššie uvedené, teda podľa odvolacieho súdu z dôvodu, že v danom prípade nebola v určitom rozsahu medzi spôsobenou škodou a konaním žalovaného (úrazovým dejom) preukázaná priama príčinná súvislosť, nemôže žalovaný za ňu v tomto rozsahu zodpovedať, nakoľko tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poistencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby, pričom v rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poistenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti, tretia osoba nezodpovedá. Čo sa týka námietky žalobcu, že súd prvej inštancie nezákonne posúdil mieru vplyvu degeneratívnych ochorení krčnej chrbtice na výšku vyplatených nemocenských dávok s odkazom na článok 4 ods. 1 Základných princípov CSP podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, odvolací súd túto nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko súd prvej inštancie uvedené ustanovenia požil z dôvodu, že zákon o sociálnom poistení neobsahuje ustanovenia, ktorými by bolo možné určiť mieru neúrazového deja na dĺžke PN, preto vychádzal z čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP, podľa ktorého ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Súd prvej inštancie teda po zistení, že krčná chrbtica vykazovala určité degeneratívne zmeny neúrazovej povahy a ako sa vyjadril znalec prejav bolesti a vyžarovanie bolesti do rúk a hlavy mohli byť potenciovane a umocnené a vo zvýšenej miere sa prejavujúce práve aj preto, že poškodená mala pred úrazom poškodenú krčnú chrbticu, správne uzavrel, že miera „účasti“ poškodenia krčnej chrbtice poškodenej pred úrazom na celkovej dĺžke PN mohla byť v rozsahu jednej štvrtiny, t.j. 25%. Sám znalec hypoteticky uviedol, že keby došlo k tomuto úrazu u celkom zdravého jedinca, možno uvažovať o podstatne kratšej dĺžke PN, avšak z medicínskeho hľadiska uvedené nie je vyjadriteľné, t.z., že nie je zistiteľné a nie je vyjadriteľná dĺžka PN trvajúca len v dôsledku úrazu. Súd prvej inštancie opierajúc sa o závery znaleckého posudku č. 142/2019, výsluchu znalca na súdnom pojednávaní teda správne určil mieru vzniku a dĺžky PN v dôsledku neúrazového deja v hodnote 25%. V tejto časti považoval súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu za nedôvodnú, pretože táto suma vyjadruje rozsah vyplatených dávok nemocenského a úrazového príplatku počas PN, ktoré neboli v príčinnej súvislosti s úrazovým dejom z 2.11.2014. Čo sa týka námietky žalobcu uvádzanej v odvolaní, že rozsudok neobsahuje zdôvodnenie, prečo súd posúdil podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. aj žalobcom uplatnený nárok na úrazové dávky, nakoľko je nepochybné, že výplatu úrazových dávok - úrazového príplatku žalobca poskytoval výlučne a nepochybné v dôsledku pracovného úrazu v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného a pre účely

výplaty úrazového príplatku je podstatné, že vznikla dočasná pracovná neschopnosť poškodenej a že táto pracovná neschopnosť vznikla a trvala na následky pracovného úrazu, odvolací súd rovnako túto nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko ako sám žalobca uviedol, pre účely výplaty úrazového príplatku je podstatné, že vznikla dočasná pracovná neschopnosť a že táto pracovná neschopnosť vznikla a trvala na následky pracovného úrazu, pričom ako bolo vyššie uvedené, a to že miera „účasti“ poškodenia krčnej chrbtice poškodenej pred úrazom na celkovej dĺžke PN mohla byť v rozsahu jednej štvrtiny, t.j. 25%, teda rovnako aj v tomto rozsahu bola miera účasti na úrazovom príplatku, keďže ten sa odvíja od pracovnej neschopnosti.

15. Rovnako súd prvej inštancie rozhodol správne aj v časti, v ktorej zamietol nárok žalobcu na zaplatenie náhrady škody v dôsledku vyplatených dôchodkových dávok poškodenej v sume 1.578,93 eur. Odvolací súd po preskúmaní veci v tejto časti rovnako dospel k záveru, že súd prvej inštancie v tejto časti vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že poškodená sa stala invalidnou s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 45% od 11.10.2015, t.j. od skončenia vyplácania nemocenských dávok. Z posudku z 15.3.2016 vyplýva, že posudkový lekár zohľadňoval všetky odborné vyšetrenia u poškodenej, ako rozhodujúce zdravotné postihnutie pre účely miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 35% stanovil chorobu nervového systému - postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu - stredne ťažká forma, kap. VI. odd. A, pol 1 písm. b/, ďalej zohľadnil iné zdravotné postihnutia v rozsahu 10%, a to choroby podporného a pohybového aparátu - dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách - s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového dráždenia. Uvedené iné zdravotné postihnutia boli uvádzané v odbornom posudku aj pri opätovnom posudzovaní poškodenej dňa 21.4.2017. Z uvedeného aj podľa odvolacieho súdu teda vyplýva, že na celkovej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa jednoznačne podieľajú aj všeobecné ochorenia poškodenej, a to degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách. Súd prvej inštancie správne nepripustil v tomto smere ďalšie dokazovanie, a to prehodnotením takto stanoveného odborného posudku, či už výsluchom posudkového lekára alebo iným dôkazom, pretože tieto odborné posudky boli podkladom pre priznanie invalidného dôchodku poškodenej v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pričom ide o samostatné správne konanie a súd je viazaný takýmito rozhodnutím. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že je logické, ak pred priznaním invalidity je vznik PN a dĺžka PN ovplyvnená aj všeobecným ochorením poškodenej, aby celkový pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol ovplyvnený aj týmto všeobecným ochorením, čo vyplýva zo samotných odborných posudkov. Pri priznaní invalidného dôchodku ide však o osobitný mechanizmus priznávania tejto dávky, preto súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že na celkovej invalidite poškodenej v rozsahu 45% predstavuje podiel iného všeobecného ochorenia 10%. Tento pomer vyjadruje v konečnom dôsledku pomer 22,22%. Súd prvej inštancie preto vychádzajúc z toho, že žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú výplatom dávok z titulu invalidného dôchodku len v priamej príčinnej súvislosti s takou výškou invalidného dôchodku, na ktorom sa podieľal len úrazový dej, správne v prevyšujúcej sume 1.578,93 eur žalobu zamietol.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správny skutkový záver, na ktorý aplikoval správnu právnu úpravu, preto odvolací súd nepovažoval námietky žalobcu za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).